A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2004. szeptember 14.*

A C-19/03. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában,

amelyet a Landgericht München I (Németország) a Bírósághoz 2003. január 20-án érkezett, 2002. december 17-i végzésével terjesztett elő az előtte

a **Verbraucher-Zentrale Hamburg eV**

és

az **O2 (Germany) GmbH & Co. OHG**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, C. Gulmann, J.-P. Puissochet (előadó) és J. N. Cunha Rodrigues tanácselnökök, valamint R. Schintgen, F. Macken, N. Colneric és S. von Bahr bírák,

* Az eljárás nyelve: német.

főtanácsnok: M. Poiares Maduro,
hivatalvezető: M. Múgica Arzamendi főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2004. január 13-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

— az O2 (Germany) GmbH & Co. OHG képviseletében P. Neuwald Rechtsanwalt,

— az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében U. Wölker és P. Aalto, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2004. március 25-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az euró bevezetésével kapcsolatos egyes rendelkezésekről szóló, 1997. június 17-i 1103/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének értelmezésére vonatkozik (HL L 162., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 10. fejezet, 1. kötet, 81. o.).

2 A kérelmet a Verbraucher-Zentrale Hamburg eV (a továbbiakban: Verbraucher-Zentrale) és az O2 (Germany) GmbH & Co. OHG (a továbbiakban: O2) közötti jogvita keretében terjesztették elő, és azokra a feltételekre vonatkozik, amelyek alapján az utóbbi fél euróra váltotta át és kerekítette a telefonbeszélgetések szerződéseiben szereplő, addig német márkában feltüntetett percdíjait.

A közösségi jogi háttér

3 Az 1103/97 rendelet 3. cikke értelmében:

„Az euró bevezetése nem jár olyan hatással, amely a jogi okmányok bármely feltételét módosítja, vagy valamely jogi okirat értelmében fennálló teljesítést elenged, vagy az alól mentesít, illetve olyan jogot sem biztosít a feleknek, hogy az okiratot egyoldalúan módosítsák vagy felmondják. A felek e rendelkezéstől egyező akarattal eltérhetnek."

4 Ugyanazon rendelet 4. cikke úgy rendelkezik, hogy:

„(1) Az átváltási arányokat minden részt vevő tagállam nemzeti valutájában kifejezett egy euróként fogadják el, és azokat hat helyi értékű számokkal fogadják el.

(2) Átváltásnál az átváltási arányokat nem lehet kerekíteni vagy csonkolni.

(3) Az arányokat az átváltásnál mindkét irányban alkalmazhatják az euró és a nemzeti valutaegységek között. Az átváltási arányokból levezetett fordított arányokat nem lehet használni.

(4) Az egyik valutaegységről a másikra átváltandó pénzösszegeket először az euróban kifejezett pénzösszegre kell átváltani, amely összeg legfeljebb három tizedesjegyre kerekíthető, és ezt követően kell a másik nemzeti valutaegységre átváltani. Egyéb számítási módszer csak akkor használható, ha ugyanezt az eredményt adja."

5 Az említett rendelet 5. cikke előírja:

„Ha az euróra történő átváltásnál a 4. cikknek megfelelően kerekítés történik, a fizetendő vagy elszámolandó pénzösszegeket a legközelebbi centre felfelé vagy lefelé kell kerekíteni. A nemzeti valutaegységekre átváltott fizetendő vagy elszámolandó pénzösszegeket a legközelebbi váltóegységre, vagy váltóegység hiányában a legközelebbi egységre, illetőleg a nemzeti jognak vagy gyakorlatnak megfelelően a váltóegység többszörösére vagy törtrészére, vagy a nemzeti valutaegység egységére kell felfelé vagy lefelé kerekíteni. Ha az átváltási arány alkalmazása olyan eredményt ad, amelyik éppen a kettő között van, az összeget felfelé kell kerekíteni."

6 Az euró bevezetéséről szóló, 1998. május 3-i 974/98/EK tanácsi rendelet (HL L 139., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 10. fejezet, 1. kötet, 111. o.) 14. cikkében úgy rendelkezik, hogy:

„Ahol az átmeneti időszak végén fennálló jogi eszközökben hivatkoznak a nemzeti valutaegységekre, ott a hivatkozásokat az euró egységre történő hivatkozásként kell értelmezni, a vonatkozó átváltási árfolyamoknak megfelelően. Az 1103/97/EK rendeletben megállapított kerekítési szabályokat kell alkalmazni."

7 A 974/98 rendelet 13. cikke szerint, a már idézett 14. cikket „az átmeneti időszak végétől kell alkalmazni", amely időszakot e rendelet 1. cikke úgy határoz meg, mint „az 1999. január 1-jén kezdődő és 2001. december 31-én befejeződő időszak".

8 Az euró és az eurót bevezető tagállamok pénznemei közötti átváltási árfolyamokról szóló, 1998. december 31-i 2866/98/EK tanácsi rendelet (HL L 359., 1. o.) 1. cikke szerint az euró és a német márka visszavonhatatlanul rögzített átváltási árfolyama alapján 1 euró 1,95583 márkának felel meg.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

9 A 2002 áprilisáig VIAG Interkom GmbH & Co. név alatt működő O2 székhelye Münchenben (Németország) található. Mobiltelefon-hálózatot üzemeltet. Előfizetési szerződései kikötik, hogy a díjak percdíjon alapulnak, amelyek az ügyfél által választott díjcsomagok szerint változnak, továbbá, hogy a kiszámlázandó beszélgetési időket tíz másodperces egységekre bontják fel.

10 Az euróra való áttérés előtt az O2 által ajánlott különböző díjcsomagok percdíja DEM-ben volt feltüntetve két tizedesjegy pontossággal, például az egyik díjcsomag esetében 0,05 DEM („Genion Home" díjcsomag, a 21 óra után a vezetékes hálózat felé történő hívásokra). Az egységár ebben a díjcsomagban 0,00833 DEM, egy tíz perces hívás ára 0,5 DEM volt.

11 Az O2 2001 nyarán a szerződéseiben DEM-ben szereplő összegeket euróra váltotta át. A 2866/98 rendelet 1. cikke által rögzített 1 EUR/1,95583 DEM átváltási arányt alkalmazva a fent említett díjcsomagban a 0,02556 EUR összegű percdíjat kizárólag az első öt tizedesjegyet megtartva a legközelebbi — azaz a magasabb — század euróra kerekítették, következésképpen 0,03 EUR-ban rögzítették.

12 Megállapítva azt, hogy az átváltási arány alkalmazásának és a kerekítésnek a hatása az volt, hogy ebben a díjcsomagban a hívások ára megemelkedett — egy tízperces hívás 0,3 EUR, azaz 0,59 DEM lett a korábbi 0,5 DEM helyett —, a Verbraucher-Zentrale (a fogyasztóvédelmi jogszabályok megsértése esetén eljárás kezdeményezésére jogosult szervezet) úgy ítélte meg, hogy az O2 megsértette a szerződések folytonosságának és az átváltás maximális pontosságának elvét, amelyeket az 1103/97 és a 2866/98 rendelet fogalmazott meg.

13 A Verbraucher-Zentrale 2002. február 20-i keresetlevelével a Landgerichthez fordult úgy érvelve e bíróság előtt, hogy az O2 szerződéseiben szereplő percdíj nem minősül az 1103/97 rendelet 5. cikke értelmében fizetendő vagy elszámolandó összegnek. Meglátása szerint ez az ár csupán közbenső érték, amelynek nem kellene kerekítési művelet tárgyát képeznie. Ezen ár átváltása és kerekítése a fogyasztókra nézve hátrányos következményekkel járna, noha az 1103/97 rendeletnek éppen az a célja, hogy ez utóbbiakat megvédje.

14 Az O2 ezzel ellentétben azt állította, hogy a percdíj egyfelől olyan elem, amely meghatározza az árak összehasonlítását a mobilszolgáltatók között, másfelől, mint minden ár, az 1103/97 rendelet 5. cikke értelmében a fogyasztók által fizetendő összeg, valamint ugyanezen cikk értelmében elszámolandó összeg. Ellentétes lenne az árak átláthatóságának és valóságosságának az ármegjelölésről szóló nemzeti rendeletben rögzített elvével az olyan percdíj megjelenítése, amely több tizedesjegyből állna. Ezenkívül az O2 jelezte, hogy a Verbraucher-Zentrale által példaként említett díjcsomagon kívüli más díjcsomagok hívásdíjainak percdíja az átváltási és kerekítési műveletek következtében úgy csökkent, hogy a társaság euróra való átállása következtében kialakult helyzetből eredően az O2 ügyfelei egészében véve nem szenvedtek hátrányt.

15 A Landgericht úgy ítélte meg, hogy az 1103/97 rendelet egyik célja a fogyasztók védelme. Megállapította, hogy az árak megjelöléséről szóló nemzeti rendelet az O2-t semmiben sem kötelezte percdíjai kerekítésére és euróra való átváltására, és hogy a márkában történő feltüntetés megfelelt volna ezen nemzeti rendelet követelményeinek. Kiemelte, hogy az 1103/97 rendelet 5. cikkének megsértését csak akkor lehet megállapítani, ha a szerződésekben szereplő percdíjak nem minősülnek e rendelkezés értelmében fizetendő vagy elszámolandó összegeknek, illetve ha e rendeletből az következne, hogy a fizetendő vagy elszámolandó összegeken kívüli összegeket nem lehet kerekíteni.

16 A Landgericht — elsősorban tekintetbe véve az 1103/97 rendelet 5. cikkének szövegét — úgy értékelte, hogy a percdíj csak számítási alap, és nem minősül sem az ügyfél által fizetendő, sem az O2 által elszámolandó összegnek. Úgy ítélte meg, hogy ezzel az átváltási és kerekítési művelettel az O2 eltávolodott szerződési kötelezettségétől, miszerint meghatározott percdíjon nyújt telefonszolgáltatásokat, noha az 1103/97 rendelet 3. cikke előírja, hogy az euró bevezetése és az ehhez kapcsolódó szükséges átváltások nem indokolhatják a jogi kötelezettségek be nem tartását. Mindazonáltal megállapította, hogy a percdíj ténylegesen meghatározó összehasonlítási szempont a fogyasztók számára, és az euróra való áttérés szempontjából nem célszerű, hogy az árakat továbbra is nemzeti valutában vagy végtelen számú tizedes jeggyel jelöljék.

17 A Landgericht München, úgy ítélve meg, hogy az 1103/97 rendelet szó szerinti és teleologikus értelmezése egymással ellentétben áll, úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A magánjogi szerződéses jogviszonyok keretében az 1103/97 rendelet 5. cikkének első mondata értelmezhető-e úgy, hogy kizárólag a számla végösszegét vagy a számlán szereplő egyes tételeket kell vagy lehet kerekíteni, illetve hogy a szerződésben szintén rögzített egységár/díj (jelen esetben a percdíj) a hivatkozott rendelkezés értelmében fizetendő vagy elszámolandó összeget képez-e? A kérdés megítéléséhez lényeges-e tudni, hogy a díj az 1103/97 rendelet 5. cikkének értelmében fizetendő vagy elszámolandó összegnek minősül-e, hogy ez a díj a számla végösszegének kiszámításához alapul vett egység (jelen esetben tíz másodperc) meghatározott többszörösén (jelen esetben hatszorosán) alapszik-e, továbbá, hogy a fogyasztó szemszögéből meghatározó szempont-e a díj?

2) Az 1103/97 rendelet (különösen annak 5. cikke) értelmezhető-e úgy, hogy a rendelet kimerítő szabályozást tartalmaz, amely alapján a fizetendő vagy elszámolandó összegeken kívüli összegeket (ha léteznek) nem lehet az 5. cikkben leírt módon kerekíteni, és így továbbra is a régi nemzeti valutában kell azokat feltüntetni, vagy pontosan jelölni kell az átváltás eredményét?"

Az első kérdésről

18 A kérdést előterjesztő bíróság az első kérdésével lényegében azt kívánja megtudni, hogy az 1103/97 rendelet 5. cikkének első mondata értelmében a díj — mint például a percdíj, amit az O2 a telefonbeszélgetésekért ügyfeleinek kiszámláz — fizetendő

vagy elszámolandó összeget képez-e, vagy csak a fogyasztónak ténylegesen kiszámlázott végső összeg minősül-e ilyennek.

A bíróság elé terjesztett észrevételek

19 Az O2 azt állítja, hogy helyesen alkalmazta az 1103/97 rendelet 5. cikkének első mondatában megfogalmazott kerekítési szabályt, és hogy ez a választás egészében véve nem hátrányos az ügyfelek számára, mivel az általa alkalmazott különböző percdíjak alapján az euróra való áttérés egyaránt megnyilvánul díjemelkedésben és díjcsökkenésben is.

20 Az O2 úgy ítéli meg, hogy az alapeljárás kizárólag az euróra való átváltás és a percalapú árak kerekítésének lehetőségére vonatkozik, és nem ezen árak kerekítésének az átváltást követően alkalmazandó módjaira. Az 1103/97 rendeletnek tehát kizárólag az átváltás és kerekítés lehetőségeire vonatkozó 4. cikke értelmezéséről lehet szó, mivel e rendelet 5. cikkének első mondata csak a pénzösszegek kerekítésének módját rögzíti.

21 Az O2 úgy érvel, hogy alkalmazkodott az 1103/97 rendelet 4. cikke (2) és (3) bekezdésének rendelkezéseihez. Az átváltási műveletek során nem kerekítette és nem csonkolta az átváltási arányokat, valamint a német márka euróra történő átváltásakor a rögzített arányt alkalmazta. Ami ugyanezen rendelet 4. cikkének (4) bekezdését illeti, az a jelen esetben nem alkalmazható, amennyiben egyetlen pénzösszeget sem váltottak át egyik nemzeti valutáról a másikra.

22 E cikkek és a közösségi jog egyetlen másik rendelkezése sem korlátozza az 1103/97 rendelet 5. cikkének első mondatában szereplő kerekítési szabály alkalmazását a fogyasztónak ténylegesen kiszámlázott végösszegre. A fent említett rendelet 4. cikke különösen nem tartalmaz semmiféle olyan szabályt, amely tiltaná a fogyasztóval kötött megállapodás szerinti, a hívások számlázási egységeként meghatározott percdíjhoz hasonló összegek átváltását és kerekítését. A Bizottság egyébként elfogadta, hogy a két átváltási módszer — az első lényege, hogy minden közbeeső összeget átvált, a másodiké, hogy csak a végösszeget váltja át — összeegyeztethető az euróra vonatkozó rendeletek által meghatározott kerekítési szabályokkal.

23 Az O2 végül azt állítja, hogy a percdíj a fogyasztóval megállapodott fizetendő összeget képez, tehát az 1103/97 rendelet 5. cikkének első mondata értelmében valóban olyan „fizetendő összegnek" felel meg, amelyre vonatkozik a kerekítési szabály. Mindenesetre a hívások számlázása alapján ugyanazon rendelkezés értelmében ezt az árat úgy kell elemezni, mint „elszámolandó összeget". Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés vizsgálatához nem fontos tudni, hogy a percdíjhoz hasonló díj a számla végösszegének számítási alapjául vett egység meghatározott többszörösén nyugszik-e, vagy hogy a fogyasztó szempontjából e díj meghatározó feltétel-e?

24 A Bizottság úgy ítéli meg, hogy az 1103/97 rendelet nem ad meghatározást a „fizetendő vagy elszámolandó" pénzösszegekre. E rendelet (11) preambulumbekezdéséből — amely szerint az euró bevezetése a pénzösszegek kerekítését „teszi szükségessé" — következik, hogy a kerekítési előírásoknak csak az euróra való áttéréshez nélkülözhetetlen elemeket kell szabályozniuk.

25 Minthogy az euró legkisebb egysége a cent, minden összeget — amelynek e legkisebb egység alá történő csökkentését gyakorlati okok kizárják — úgy kell tekinteni, mint fizetendő vagy elszámolandó pénzösszeget, és következésképpen a legközelebbi centre kell kerekíteni. Így többek között ugyanez a helyzet a pénztartozásokkal vagy a számlaegyenlegekben, illetve a mérlegekben említett összegekkel.

26 Ugyanakkor a kizárólag olyan összegek kiszámítására szolgáló számot, mint az alapeljárásban érintett percdíj, amelyet közbeeső összegnek kell tekinteni, és amelynek nagyobb fokú pontossága nem von maga után semmilyen gyakorlati problémát, az 1103/97 rendelet 5. cikke által rögzített feltételek mellett nem kell kerekíteni. Ennél az elemzésnél nincs jelentősége annak, hogy a fogyasztók számára a percdíj alkotja a meghatározó összehasonlítási szempontot. Egyébként az O2 egyes versenytársai az euróra átváltott percdíjukat négy tizedesjegyre és nem a legközelebbi centre kerekítették.

27 Az 1103/97 rendelet 5. cikkének első mondatát tehát úgy kell értelmezni, hogy az nem vonatkozik az O2 szerződéseiben szereplő percdíjhoz hasonló összegekre.

A Bíróság válasza

28 Az 1103/97 rendelet semmiféle meghatározást nem ad az 5. cikkének első mondatában szereplő „fizetendő vagy elszámolandó pénzösszegek" fogalmára.

29 Még ha e rendelkezés szövege világosan ki is fejezi, hogy egyrészt a fogyasztó által fizetendő összegek, azaz minden pénztartozás, másrészt a számlaegyenlegekben vagy könyvelési dokumentumokban szereplő összegek e fogalom körébe tartoznak, akkor sem teszi lehetővé egyúttal annak megállapítását, hogy az magában foglalja-e az O2 által alkalmazott percdíjakhoz hasonló pénzösszegeket is, amelyek a fogyasztó által fizetendő ár kiszámításának alapjául szolgálnak.

30 Az 1103/97 rendelet szövegéből származó egyéb utalás hiányában a rendelet céljaihoz kell ragaszkodni.

31 A rendelet — rendelkezéseinek és indokolásának összességéből következően — az egységes valutára való áttérés oly módon történő megvalósulását igyekszik biztosítani, hogy az ne befolyásolja az állampolgárok és a vállalkozások által vállalt kötelezettségeket. Ebből a szemszögből a rendelet (4) preambulumbekezdése úgy fogalmaz, hogy „[...] a korai szakaszban e jogbiztonság teszi lehetővé az állampolgárok és a vállalkozások jó körülmények között történő felkészülését". A (7) preambulumbekezdés alapján „[...] általánosan elfogadott jogelv, hogy a szerződések, és más jogi eszközök folytonosságát egy új valuta bevezetése nem befolyásolja". Ugyanez a preambulumbekezdés kifejti, hogy az 1103/97 rendelet szerződések folytonosságára vonatkozó rendelkezéseinek célja, „hogy a gazdasági élet szereplőinek — különösen a fogyasztóknak — jogbiztonságot és áttekinthetőséget biztosítsanak [...]". Az 1103/97 rendelet 3. cikkének első mondata úgy rendelkezik, hogy „Az euró bevezetése nem jár olyan hatással, amely a jogi okmányok bármely feltételét módosítja, vagy valamely jogi okirat értelmében fennálló teljesítést elenged, vagy az alól mentesít, illetve olyan jogot sem biztosít a feleknek, hogy az okiratot egyoldalúan módosítsák vagy felmondják".

32 Az átváltási műveletekre vonatkozó szabályok rögzítése hasonlóságot mutat az euróra való áttérés semlegességének e céljával. Ugyanis annak elérése, hogy e műveletek az állampolgárokkal és a vállalkozásokkal szemben a lehető legsemlegesebbek maradjanak, feltételezi — mint azt a fent említett rendelet (12) preambulumbekezdése mutatja —, hogy biztosítva legyen „az átváltási műveletekben a nagyobb fokú pontosság". Az 1103/97 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy az átváltási arányokat „hat helyi értékű számokkal fogadják el". Ugyanezen cikk (2) bekezdésében kifejti, hogy az „átváltásnál az átváltási arányokat nem lehet kerekíteni vagy csonkolni", és (3) bekezdésében rögzíti, hogy „[a]z átváltási arányokból levezetett fordított arányokat nem lehet használni", amely utóbbi előírás az 1103/97 rendelet (10) preambulumbekezdése szerint arra irányul, hogy elkerülje a „jelentős pontatlanságokat [...], főleg ha nagy összegekről van szó".

33 Az euróra való áttérés semlegességének ugyanezen céljából az 1103/97 rendelet (11) preambulumbekezdése előírja, hogy a pénzösszegek kerekítésének szabályai „nem befolyásolják a közbeeső számításokra nagyobb fokú pontosságot biztosító kerekítési szokásokat [helyesen: gyakorlatot], egyezményeket [helyesen: szokásokat] vagy nemzeti rendelkezéseket".

34 Az 1103/97 rendelet céljának e vizsgálatából és különösen a (11) preambulumbekezdése által tett, a pénzösszegek kerekítése tárgyában hozott nemzeti szabályokra való utalásból következik, hogy ez a rendelet csak minimális szabályokat rögzít az egyes pénzösszegek kerekítésére vonatkozóan, és a nemzeti hatóságokra bízza, hogy olyan szabályokat tartsanak fenn vagy fogadjanak el, amelyek az egységes valutára való áttérés semlegességének céljához való hatékonyabb hozzájárulást tesznek lehetővé. E (11) preambulumbekezdés szövege maga utal arra, hogy a pénzösszegek 1103/97 rendeletben szereplő kerekítési módjainak nem az a célja, hogy az ezen összegekre vonatkozó közbeeső számításokat kimerítő módon szabályozza.

35 Márpedig, ha az 1103/97 rendelet 5. cikkének első mondatát úgy értelmeznénk, hogy az minden összegre vonatkozik — azokra is, amelyek nem adnak okot sem fizetésre, sem könyvelési tételként való szerepeltetésre — olyan kerekítési szabály tiszteletben tartását írnánk elő, amely nem felelne meg minden esetben az euró bevezetésének semlegességére vonatkozó cél által megkívánt pontossági foknak, és ami következésképpen sérthetné a pontosabb nemzeti szintű szabályokat.

36 Az 1103/97 rendelet 5. cikkének első mondata tehát nem értelmezhető tágan. Amint azt a Bizottság joggal jelzi, az csak a jelen ítélet 29. pontjában említett pénzösszegekre vonatkozhat, amelyek esetében gyakorlati — akár kereskedelmi, könyvelési vagy pénzügyi — okok nemcsak igazolják, hanem meg is kívánják a legközelebbi centre történő kerekítést.

37 Valóban, minthogy az euró legkisebb pénzegysége a cent, a fogyasztó által ténylegesen fizetett árat, amikor ezt készpénzben fizeti ki, csak centnyi pontossággal lehet jelölni. Ugyanígy a legközelebbi centre kerekített számlákat, a könyvelési tételeket és az e számláknak megfelelő számlaegyenlegeket csak ezzel azonos pontossági fokkal lehet kifejezni.

38 Kétségkívül az elektronikus fizetési módok — így a kártyák vagy a banki átutalások — fejlődése lehetőséget adott volna az e felosztáson túlmenő pontossági foknak. Magától értetődő gyakorlati okok mégis kizárták, hogy az állampolgároknak és a vállalkozásoknak olyan követelményeket írjanak elő, amelyeket a bankjeggyel történő fizetések esetén semmiféleképpen sem képesek tiszteletben tartani.

39 Tudatában a pénzösszegeknek a legközelebbi centre történő kerekítésével járó elkerülhetetlen pontatlanságnak, a közösségi jogalkotó tehát annak előírására szorítkozott, hogy ezt a gyakorlatot kell alkalmazni a fizetendő vagy könyvelési tételként szerepeltetendő pénzösszegekre, valamint arra, hogy az 1103/97 rendelet 5. cikkének utolsó mondatában kifejtse, hogy „[h]a az átváltási arány alkalmazása olyan eredményt ad, amelyik éppen a kettő között van, az összeget felfelé kell kerekíteni".

40 Ami az alapeljárásban érintett percdíjhoz hasonló díjat illeti, az semmilyen gyakorlati okból nem követeli meg, hogy az összeget minden esetben két tizedesjegyre kerekítsék. A javak és szolgáltatások egységára ugyanis alkalmas arra, hogy nagyobb fokú pontosságot mutasson, ahogy azt számos gazdasági szereplő gyakorlata tanúsítja. Különösen az ilyen összeg nem kerül ténylegesen kiszámlázásra a fogyasztónak, és ez utóbbi ki sem fizeti azt, továbbá az ilyen összeg nem szerepel sem a könyvelésben, sem a számlaegyenlegen. E feltételek mellett az 1103/97 rendelet 5. cikkének első mondata értelmében nem képez fizetendő vagy elszámolandó összeget, így azt nem kell minden esetben a legközelebbi centre kerekíteni.

41 E következtetés tekintetében nincs jelentősége annak, hogy e díj a fogyasztónak kínált áruk és szolgáltatások árának meghatározó elemét képezi. Ugyanis a két tizedesjegyre korlátozott pontossággal megjelenített díj nem feltétlenül a legjobb mód a fogyasztó teljes körű tájékoztatásának biztosítására.

42 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre adott válaszra nincs befolyással az a körülmény, hogy e díj a számla végösszegének számítási alapjául vett egység (tíz másodperc) meghatározott többszörösén (hatszorosán) nyugszik. Mivel ez a díj nem a fogyasztó által ténylegesen fizetett összeg, az 1103/97 rendelet értelmében nem tekintendő fizetendő vagy elszámolandó pénzösszegnek, bármi is legyen a felépítése vagy kiszámítási módja.

43 Tehát az első előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre azt kell válaszolni, hogy az alapeljárásban érintett percdíjhoz hasonló díj az 1103/97 rendelet 5. cikkének első mondata alapján nem minősül fizetendő vagy elszámolandó pénzösszegnek, ennélfogva azt nem kell minden esetben a legközelebbi centre kerekíteni. E megállapítás szempontjából nincs jelentősége annak, hogy ez a díj a számla végösszegének számítási alapjául vett egység meghatározott többszörösén nyugszik, vagy hogy az említett díj a fogyasztó számára az áruk és szolgáltatások díjának meghatározó elemét jelenti.

A második kérdésről

44 A kérdést előterjesztő bíróság második kérdésével lényegében azt kívánja megtudni, hogy az 1103/97 rendeletet, különösen 5. cikkének első mondatát úgy kell-e értelmezni, hogy az tiltja a fizetendő és elszámolandó összegeken kívüli összegek esetében a legközelebbi centre történő kerekítést.

A bíróság elé terjesztett észrevételek

45 Az O2 azt állítja, hogy minden pénzösszeg fizetendő vagy elszámolandó összeget képez, valamint hogy az 1103/97 rendelet 5. cikkének első mondata által meghatározott módozatok szerint ezek az összegek átváltási és következésképpen kerekítési műveletek tárgyát képezhetik. Ha a pénzösszegek nem lennének sem fizetendők, sem elszámolandók, azok ki lennének vonva a rendelet által meghatározott kerekítési szabályok alól, és a régi nemzeti pénzben kifejezve vagy az átváltás eredményének pontos megjelölésének megőrzésével kellene maradniuk, ami ellentétes lenne az euróra való gyors áttérés céljával.

46 Kiegészítésképpen az O2 úgy érvel arra az esetre, ha a percdíj nem minősül az 1103/97 rendelet 5. cikkének első mondata értelmében vett fizetendő vagy elszámolandó összegnek, hogy ezt a rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan más összegeknek a legközelebbi centre történő kerekítése, mint amilyen az alapeljárásban érintett percdíj.

47 A Bizottság úgy véli, abból, hogy az említett rendelkezés nem említ egyéb pénzösszegeket, nem lehet ezen összegek kerekítésének szabályszerű tilalmára — amely tilalom kifejezett említést kíván — következtetni, még akkor sem, ha a rendeletet arra az elvre alapították, amely szerint az átváltásnak a lehető legnagyobb pontossággal kell megvalósulnia. Az 5. cikk tehát csak az általa említett összegek kerekítését szabályozza, ehhez minimális pontossági fokot határoz meg, és nem akadályozza a nemzeti szabályozás által más összegek kapcsán, nevezetesen a közbeeső számítások esetében elérni kívánt magasabb pontossági fokot.

A Bíróság válasza

48 Ahogy az első kérdésre adott válaszból következik, az 1103/97 rendelet 5. cikkének első mondata csak a hivatkozott pénzösszegekre alkalmazandó kerekítési szabályt rögzíti. Ami e rendelet egyéb rendelkezéseit illeti, azok semmilyen más pénzösszegre — úgymint a javak és szolgáltatások egységáraira, illetve a fizetendő vagy elszámolandó pénzösszegek kiszámítását lehetővé tevő közbeeső összegekre — vonatkozó kerekítési szabályt nem írnak elő. Tekintettel többek között a tagállamok régi monetáris egységei között fennálló értékkülönbségekre, az 1103/97 rendelet valóban nem határozhatta meg egységesen az eurót bevezető tagállamok összességének, hogy milyen pontossági fokot kíván az említett díjakra vagy közbeeső összegekre vonatkozó kerekítési műveletek során.

49 Ugyanakkor az a helyzet, hogy az 1103/97 rendelet maga nem rögzíti a más pénzösszegekre vonatkozó kerekítési műveletek pontossági fokát, nem eredményezi azt, hogy e műveletekre ne vonatkozna a szerződések folytonosságának általános elve, amelynek kifejtését az említett rendelet 3. cikke tartalmazza, sem pedig azt, hogy e műveleteknek nem kell megfelelniük az euróra való áttérés e rendelet által követett semlegességi célkitűzésének.

50 Kizárólag gyakorlati szükségszerűségek miatt írják elő a gazdasági szereplőknek egyrészt az 1103/97 rendelet 5. cikkének első mondatában megfogalmazott legközelebbi centre történő kerekítési szabályt és az ugyanezen cikk utolsó mondatának előírását, amely ezt az egyes pénzösszegek felfelé kerekítésével egészíti ki,.

51 E két szabály együttes hatása olyan relatív pontatlanságot von maga után a javak és szolgáltatások értékének euróra való átváltása során kapott eredményre nézve, ami nem elhanyagolhatóan módosíthatja a szerződések által megállapított árakat, és így az euróra való áttérés semlegességét, így az a szerződések folytonosságát előíró követelmények megsértéséhez vezet. Ebből az következik, hogy az 1103/97 rendelet 5. cikkének első mondatában szereplőktől eltérő összegek két tizedesjegyre korlátozott kerekítése nem tud minden esetben megfelelni a pontosság azon feltételének, amit az említett követelmények előírnak, azt is feltételezve, hogy a nemzeti rendelkezések az ilyen kerekítési gyakorlatot nem zárják ki.

52 Másrészt az 1103/97 rendelet (11) preambulumbekezdéséből — ami kimondja, hogy e rendelet kerekítési szabályai „nem befolyásolják a közbeeső számításokra nagyobb fokú pontosságot biztosító kerekítési szokásokat [helyesen: gyakorlatot], egyezményeket [helyesen: szokásokat] vagy nemzeti rendelkezéseket" — következik, hogy a rendelet alkotói nem jogosították fel a nemzeti hatóságokat arra, hogy a díjakra és közbeeső összegekre alkalmazandó kerekítési módozatok rögzítésével megsértsék a semlegesség és folytonosság követelményeit.

53 E preambulumbekezdésekből következik, hogy amennyiben az 1103/97 rendelet általánosságban nem is tiltja az 5. cikkének első mondatában szereplőktől eltérő összegeknek a legközelebbi centre történő kerekítését, még az is szükséges, hogy ez a kerekítési módszer ne érintse a gazdasági szereplők — így a fogyasztók — által vállalt szerződéses kötelezettségeket, és hogy ne legyen valós befolyással a ténylegesen fizetendő árakra.

54 Így tehát, mivel a fizetendő ár több közbeeső számítás figyelembevételéből következik, a javak és szolgáltatások egységárának vagy a számlázás során fellépő minden egyes közbeeső összegnek a legközelebbi centre történő kerekítése alkalmas arra, hogy valós befolyással legyen a fogyasztó által ténylegesen fizetett árakra. Márpedig, ha ezt a felek az érintett szerződésben előzetesen nem kötötték ki, az ilyen változtatás ellentétes a szerződések folytonosságának elvével és az euróra való áttérés semlegességének célkitűzésével, amelyet az 1103/97 rendelet igyekszik biztosítani.

55 A nemzeti bíróság feladata, hogy az előtte folyamatban lévő eljárásban ellenőrizze, hogy a legközelebbi centre történő kerekítési szabály a gyakorlatban befolyásolta-e azt az összeget, amit a fogyasztóknak ki kell fizetniük, és hogy e szabály alkalmazása sértette-e a felek által vállalt szerződéses kötelezettségeket.

56 Így a kérdést előterjesztő bíróságra hárul annak ellenőrzése, hogy a gyakorlatban befolyásolta-e az árakat az O2 azon döntése, hogy percdíjai összességét a legközelebbi centre kerekíti, és hogy e döntés sérti-e az e társaság által ügyfeleivel szemben vállalt szerződéses kötelezettségeket.

57 Ennélfogva a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1103/97 rendeletet úgy kell értelmezni, hogy az nem tiltja a fizetendő és elszámolandó összegeken kívüli összegeknek a legközelebbi centre történő kerekítését, amennyiben ez a kerekítési gyakorlat tiszteletben tartja a szerződések folyamatosságának a rendelet 3. cikke által biztosított elvét, valamint a rendelet azon célját, hogy az euróra való áttérés semleges maradjon, tehát ne érintse a gazdasági szereplők, így a fogyasztók által is vállalt szerződéses kötelezettségeket, és a gyakorlatban ne befolyásolja a ténylegesen fizetendő árat.

A költségekről

58 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács), a következőképpen határozott:

1) **Az alapeljárásban érintett percdíjhoz hasonló díj az euró bevezetésével kapcsolatos egyes rendelkezésekről szóló, 1997. június 17-i 1103/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének első mondata alapján nem minősül fizetendő vagy elszámolandó pénzösszegnek, ennélfogva nem kell minden esetben a legközelebbi centre kerekíteni. E megállapítás szempontjából nincs jelentősége annak, hogy ez a díj a számla végösszegének számítási alapjául vett egység meghatározott többszörösén nyugszik, vagy hogy az említett díj a fogyasztó számára az áruk és szolgáltatások díjának meghatározó elemét jelenti.**

2) **Az 1103/97 rendeletet úgy kell értelmezni, hogy az nem tiltja a fizetendő és elszámolandó összegeken kívüli összegeknek a legközelebbi centre történő kerekítését, amennyiben ez a kerekítési gyakorlat tiszteletben tartja a szerződések folyamatosságának a rendelet 3. cikke által biztosított elvét, valamint a rendelet azon célját, hogy az euróra való áttérés semleges maradjon, tehát ne érintse a gazdasági szereplők, így a fogyasztók által is vállalt szerződéses kötelezettségeket, és a gyakorlatban ne befolyásolja a ténylegesen fizetendő árat.**

Aláírások